

MALI OGLASI: 20 lir beseda, - NAROČNINA: mesečna 400, vnaprej: četrletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun 3-01-1527 izbrškega tiska Trst 11-5374 - ZA FLRJ: Agencija demokratskega inozemskega tiska, državna založba Slovenije, Ljubljana, Sitarjeva 3A, tel. 21-828, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB 1. 2 - 375. - Založba Založništvu trškega tiska D. ZOZ - Trst

TITO SE DANES VRNE IZ LENINGRADA V MOSKVO

Jugoslovanski gostje so si ogledali Petrov dvorec, galerijo »Hermitage« in druge znamenitosti – Danes nadaljevanje razgovorov v Moskvi
Drašković pozdravlja Eisenhowerjevo izjavo o pomoči nerazvitim državam

želijo ostati pri nas, ali pa da želijo odpotovati v katerikoli drugo državo».

Važni sklepi
zveznega izvršnega sveta FLR

BEOGRAD, 8. — Zvezni i
vršni svet je na današnji
sej sprejel vrsto zakonskih
osnutkov, uredb in odlokov
področja notranje politike, go
spodarstva in prosvete in
ratificiral več mednarodnih
sporazumov. Med drugim
sprejel tudi odlok o 'roglaš
vi 4. julija, v spomin na
julij leta 1941, ko je CK K
pozval narode Jugoslavije
oboroženo vstajati proti faš
ističnim osvajaalcem, za prazni
"Dan borcev".

Svet je nadalje sprejel tudi predlog za redbe o organizaciji in postopku izvajanja zveznega izvršnega sveta, ki prenašajo skoraj vsa pravna posla na državne upravne organe in omogočajo, da se sfinancirajo v sveti izvršnje politično izvršne funkcije in nadzorovani nju nad državnimi organi. Sprejel je tudi odlok o ustanovitvi novih odborov in komisij pri zveznem izvršnem svetu, ki bodo pomagali k načrtnemu delu odbora, ki koordinira delo vseh odborov zveznega izvršnega sveta, je bil imenovan Edvard Kardež. Med člani odbora so med drugim Aleksander Rankovič, Vukomanović, Colaković, Vesko Žeković in Gostica. Gospe, ki sestavljajo odbor, so

za predsjednika odbora za politiku je bio imenovan Aleksander Ranković. Za predsjednika odbora za perspektivni i društveni načini Milentije Popović, za predsjednika odbora za prosvetu i kulturu Rodoljub Čolaković, za predsjednika odbora za zdravlje dr. Pavle Gregorović, za predsjednika odbora za spolno i političko Moma Ranković, za predsjednika odbora za organizacijska vprašanja Veljko Zeković.

Britanski petrolej na Trinidadu

LONDON, 8. — Financi n-
nister MacMillan se posvjetnu-
z ministrom za kolonije i in-
oblasti na Trinidadu o in-
rški ponudi za celotnu na-
da Trinidada, ali se ovaj po-
Oily Company. To je sinoci sp-
ročil u spodnji zbornici M-
Millan. Družba Texas Comp-
ny Of America je sporociti-
da je pripravljena platiti
176 milijonov dolari, kar
skoraj dvakratna tržna v-
nost vrednotne omejenje
družbe. Velika Britanija bi
tako zneskom tice za
družbe, druge, druge
ni pa bi izgubila z družbe T-
nadid Petrol Co. onega svo-
najvećih industrijskih
plekov, ki je trgovsko
aktivnim v Common-
wealth.

Lauristični poslanec vprašal MacMillana, kaj rameraiva napraviti, da obvaruje celotne omenjene družine in celotnega Commonwealtha. Ko je MacMillan dal razumeti, da vlada verjetno ne mogla mnogo napraviti, je prepreči prodajo družbe, voditelji opozicije Gaittisk pa zval, naj se obrne na parlamente, da doseže potrebna pooblastila, da prepreči prodajo.

**Nova vlada
v Singapuru**

garpurska vlada, ki jo je
stavil voditelj stranke fror
dela Lim Yew Hock, je
nos priselga. Nova vlada
kitojica-malajsko zvezo.
njej je 12 ministrov, to
eden manj kakor v prejš
vladi. Novi ministri pr
sednik bo obdržal ministr
za delo in za socialne zade
ki ju je imel tudi v prejš
vladi. Kakor je znano, je
nistrski predsednik Marsh
večraj odstopil zaradi neus
la londonski porajani

Sneg v Poadižju

snega v nizini pa so neviht
Sneži do 1200 m višine
temperatura je znatno pad
Mraz, veter in sneg so
jeli tudi vso dolino D'Osso
v kraju Sabbione, v Val F
mazza je plast snega 22
debla. Temperatura je v
šini 2000 m padla na 6 s
pinj pod ničlo.

Zaradi nenadnega pad
temperature je snežilo tud
relativno nizkih predelih
rolske, zlasti okoli Innsbruc
v višini 800 metrov.

Tudi Svico je zajel neurja. V znanih turističnih krajih Arosa, Davos, Andermatt in Goeschenen je zadel sneg. Termometer je del za 15 stopinj in v njenih krajih je kazal 1 stopinjo pod ničlo. Sneg je zapadel tudi v rovju Vogeov v Franciji. Rahlje je snežilo tudi v višini 1000 metrov v Pirenejih.

NA PROGRAMU NOCOJ
V DVORANI NA STADIONU

II. MEDNARODNI ŠAHOVSKI FESTIVAL ŠK «SLAVIJE»

Iz Trsta v Vrnjačko Banjo

VELIKANSKI SINHROFAZOTRON s 36.000-tonskim elektromagnetom

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

DANES POPOLDNE SEJA POKRAJINSKEGA SVETA Na dnevnem redu zakonski osnutek ministra Mora upravne volitve in spor v tekstilnih tovarnah

Proučili bodo tudi demokristjansko zavrnitev zahteve za izboljšanje plač bolničarjev goriške umobolnice

V soboto ob 16 uri se bo sestal pokrajinski svet, da bo proučil več važnih točk dnevnega reda. Najprej bo predsednik poročal o zakonskem načrtu pravosodnega ministrstva. More glede priključitve gradbene in tržiske preture pod tržisko jurisdikcijo, pri čemer ne bo mogel mimo uspele stavke od 22. maja, ki je pokazala voljo vsega goriškega prebivalstva, da se na pokrajina ne sme okrniti in da je potrebna cela vrsta ukrepov za zaščito naših gospodarskih interesov.

Na dnevnem redu sta tudi dve interpelaciji svetovalcev Poletta in Bergamasa. Prva se nanaša na odložitve upravnih volitev v goriški pokrajini, druga pa na spor v podgorskih tekstilnih tovarnah, zaradi katerega je 2.800 celavk več tednov stavkalo. Pred dnevi je celotna zadeva postala še bolj aktualna prav zaradi aretacije treh delavk.

Poleg tega bodo proučili priziv, ki so ga poslali bolničarji goriške umobolnice proti sklepu demokristjanske vešine pokrajinskega sveta od 10. marca letos, ki ne priznava bolničarjev gmočnih izboljšav.

Razpravljali bodo tudi o popravilu ceste Belvedere - Gradec ter glavne ceste Trst-Videm, o izplačilu nagrade revizorjem obračuna za leto 1934, zavarovanju proti nevarnosti meznih delavcev gluhomemnih, ročnih delavcev zavoda Duca D'Aosta v Gradski, zavoda za devojčke ter meznih delavcev in sester pokrajinske psihiatrične bolnice.

Zavozil v Jugoslavijo ne da bi se zavedel

Pred dnevi so jugoslovanski obmojni organi izročili italijanskim obmojnemu organu pri Rdeči hiši 37-letnega kmekkega delavca Basilia Boreana, ki je Mažerol v Beneški Sloveniji. Najprej so mislili, da gre zopet za enega izmed mnogih, ki preidejo državno mejo brez dovoljenja z upanjem, da bodo našli zaposlitev v FLRJ. Tode Boreana je zanikal, da bi bil eden izmed omenjenih, in izjavil, da se je pretekli teden odpravil z doma s kolesom na delo k družini Nadalutti v Corno di Rosazzo pri Krmini. Ko je bil že v bližini vasi pa je nenadoma zagledal pred seboj dva jugoslovanska stražarja, ki sta mu pojasnila, da je na jugoslovanskem ozemlju in ga odpeljala v Solkan. Tu so ga nekaj dni pridržali, nato pa ga izročili italijanskim policijskim organom.

Jugoslovanske oblasti izpustile trgovca Cazzarolo

V četrtek popoldne se je v svojem avtomobilu vrnil skozzi blok pri Rdeči hiši v Gorico goriški trgovec Carlo Cazzarolo, katerega so jugoslovanske oblasti pridržale zaradi prepovedane trgovanja z valutno. Cazzarolo se bo moral zaradi tega najbrž zagovarjati tudi pred sodiščem v Novi Gorici, kasneje pa je potožil v Solkanu potrebno kavejo v denarju.

Cesta od Štandreža do Sovodenj podobna rešetu

Goriška občina bi morala v najkrajšem času poskrbeti za

Povišane pokojnine uslužbenec bivše Avstro-Ogrske

Iz Rima je prišla vest, da bodo začeli s prvim julijem tega leta povišali za 40 odst. pokojnine vsem upokojencem bivše Avstro-Ogrske. Končno je torej prišlo rešeno vprašanje o katerem je bilo že mnogo napisanega. O tej zadevi, ki je bila za vse upokojence bivše Avstrije zelo važna so razpravljali tudi na sejah goriškega občinskega sveta. V odnosu do ostalih upokojencev italijanske države, so bile pokojnine bivših uslužbenec Avstro-Ogrske zelo nizke in dolga leta so morali prizadejati trkati na vrata za stopnikov oblasti ter ničlikokrat protestirati v Rim, da so končno prišli do višjih pokojnin.

Poletna ploha

Po nekaj dneh lepega poletnega vremena je prišlo večeraj popoldne do suhega vetra, ki je pihal zelo močno in napovedal poletno ploho z grmenjem in bliskanjem. Ob treh se je ulil dež in deževalo je močno do pol petih. Dež je precej ohladil ozračje in predvsem razočaral številne kopalce, ki so upali, da se bočodanes ali jutri lahko okopali in naslonili v morskem kopališču v Gradcu ali Sessianu.

Zanimivo stališče občinskega sveta v Trzinu

Večina svetovalcev obsodila odložitve upravnih volitev

Slabe kupčije demokristjanske občinske uprave

Na zadnji seji občinskega sveta v Trzinu so razpravljali o interpelaciji, dve svetovalci, ki sta zahtevala izvedbo upravnih volitev v prvi polovici meseca oktobra. Kljub demokristjanski večini v občinskem svetu, ki naj bi bila porok, da interpelacija ne bo sprejeta, so svetovalci z veliko večino predlog sprejeli: od 25 svetovalcev jih je 17 glasovalo za preloženje, med katerimi sta bila tudi dva občinska odbornika, šest svetovalcev in župan.

pan so se vzdržali, dva sta pa glasovala proti, in sicer demokristjanski senator Rizzi in voditelj demokristjanske v občinskem svetu Visintini. Veliko nezadovoljstvo je bilo tudi zaradi slabih kupčij, ki jih županstvo sklepa pri nakupu zemljišč. Levi opozicijski svetovalci so za primer naveli, da je podjetnik Balducci, kateremu je bilo zaupano pobiranje smeti v občini, pred petimi meseci kupil med CRDA, GAMMA, SOLVAY in oljarno več zemljišč, za katere je dal sedem milijonov lir. Del zemljišč je prodal GAMMA za sedem milijonov lir, medtem ko je ostali del kupila občina za 13 milijonov lir. Lep za slučajev v nekaj mesecih. Poleg tega bodo na tem zemljišču zgradili hiše INA za delavce, kar pomeni, da bodo delavci plačali tistih 13 milijonov. Dolgo časa niso hoteli na tem zemljišču graščiti stanovanjskih hiš, redaj pa so se vseeno odločili, čeprav prihaja od ene strani ropotanje iz ladje delnice, z druge pa dim tovarne GAMMA. Če k temu dodamo še bližnjo gradnjo dveh važnih cest, ki bodo vodili mimo naselja, tedaj si lahko mislimo, koliko miru bodo imeli čelavci v teh hišah.

DEZURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Pontoni - Bassi, Raštel 27 - tel. 33-49.

KINO

CORSO. 16.30: 'Moja žena je za naboja, cinemascope, T. Ewel in T. Nordh. VERDI. 17.00: 'Straznik nadstanih, brigadir in maršal, cinemascope, A. Sordi, E. De Filippo, G. Cervi in A. Fabrizi. CENTRALE. 17.00: 'Čakam te, M. Paris. VITTORIA. 17.30: 'Stavka žena, cinemascope v barvah, J. Crane. MODERNO. 17.00: 'Zadnja Karlova tetka, H. Bolger.

NAJBOLJ DRAMATIČNA ETAPA V ZGODOVINI ITALIJANSKEGA 'GIRA'

CHARLY GAUL NOVA 'ROZA MAJICA' PO DRAMATIČNI BORBI Z NEURJEM IN VRHOVI

Od 87 dirkačev, ki so startali v Meranu, jih je prišlo na cilj samo 43, med njimi tudi Magni - Med drugimi so odstopili Fornara, Poblet, Bahamontes, Nencini itd.

TRENTO ALTA. 8. — Odločilna etapa letošnjega 'Gira' se je odvijala v naravnost dramatičnem okviru. Stiri čolmistički vrhovi: Costalunga, Rolle, Broncon in Bondone so bili zaviti v meglo in oblake, ki jih je vsak čas trgalo divjanje bliskov in strel. Na Bondonu se je končno pojavil še sneg, ki je zapadel 5 centimetrov na debelo. Nekaj podobnega se se ni zgodilo na nobenem dosegljivem 'Gira'. Posledice so bile naravnost porazne. Na cilj je prišla komaj polovica dirkačev, ki so startali v Meranu. Prvi med njimi je bil mali Gaul s toliko prednosti, da je osvojil roza majico.

Start je bil točno ob 9. uri in karavana je v hitrem tempu vozila proti Bocnu. Prvi so potegnili Pintarelli, Schaefer in Pezzi. Toda komaj se je začel težak vzpon na Costalungo so prvi trije izginili in pojavil se je Monti, ki je tudi pozneje igral vodilno vlogo domala v vseh spustih. Sledil mu je Fornara in za njim Gaul. Na vrhu Costalunga je bil postavljen prvi od štirih letičnih ciljev za gorsko nagrado Dolomitov. Osvojil jo je Gaul. Na vrhu za njim sta šla skozil čeli Bahamontes in Doffo, nato Nencini, Fornara, Botella in Scervina, 50" na glavnina z Moserjem na čelu vključujoč Monti.

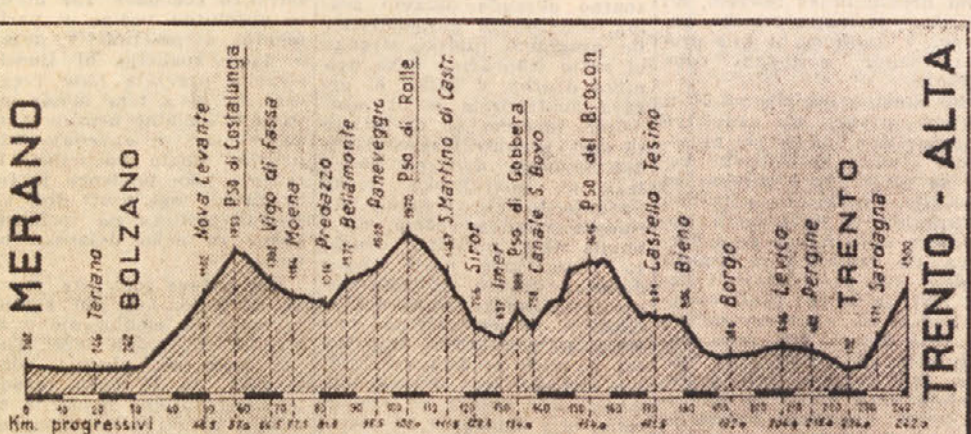
V spustu sta izginila kot običajno Gaul in Bahamontes, na čelo pa se je prebil Monti. Spust je bil kratak, že po 20. km je začel nov vzpon na prelaz Rolle. Ponovno sta prišla v ospredje Gaul in Bahamontes toda sedaj je bil z njima tudi Monti.

Skozi cilj je zopet vozil prvi Gaul, 235" za njim Monti in 255" Bahamontes. Glavnina z Defilippom, Noltemom, Colettom, Gaggerlom, Wagtmanom in Brankartom na čelu je imela 320" zaostanka. Maule, Fornara, Moser in Nencini so se izgubili v nevihti in imeli velike zaostanke.

V spustu prelaza Rolle je Gaul ponovno izgubil na čelu. Zopet se je pojavil v vodstvu Monti s svojim blaznim spustom. Prelaz Rolle je sledil prelaz Gobetza. Enkrat se je tuč na vzponu hotel postaviti Monti in je vozil preko vrha prvi s 323" prednosti pred Defilippom, Bahamontesom, Maulejem, 3" pred Fornaro, Brankartom in Padovanom. Sledili so Graf, Nencini, Moser, Giudici in Coletto.

Ceprav so prevozili šele polovico etape so bili kolešarji že do kraja izmučeni. V vzponu na Brocon je Monti izgubil 7 minut, medtem ko je ostali del kupila občina za 13 milijonov lir. Lep za slučajev v nekaj mesecih. Poleg tega bodo na tem zemljišču zgradili hiše INA za delavce, kar pomeni, da bodo delavci plačali tistih 13 milijonov. Dolgo časa niso hoteli na tem zemljišču graščiti stanovanjskih hiš, redaj pa so se vseeno odločili, čeprav prihaja od ene strani ropotanje iz ladje delnice, z druge pa dim tovarne GAMMA. Če k temu dodamo še bližnjo gradnjo dveh važnih cest, ki bodo vodili mimo naselja, tedaj si lahko mislimo, koliko miru bodo imeli čelavci v teh hišah.

DEZURNA LEKARNA. Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Pontoni - Bassi, Raštel 27 - tel. 33-49. KINO. CORSO. 16.30: 'Moja žena je za naboja, cinemascope, T. Ewel in T. Nordh. VERDI. 17.00: 'Straznik nadstanih, brigadir in maršal, cinemascope, A. Sordi, E. De Filippo, G. Cervi in A. Fabrizi. CENTRALE. 17.00: 'Čakam te, M. Paris. VITTORIA. 17.30: 'Stavka žena, cinemascope v barvah, J. Crane. MODERNO. 17.00: 'Zadnja Karlova tetka, H. Bolger.

tem trenutku je Guerra z Gaulom zmagal svojo tretjo dirko po Italiji (prvič z Kobletom in drugič s Clericijem). Takoj ko je prehitel Monti je Gaul počela guma. Hitro je zamenjal kolo in nadaljeval vožnjo. V Trentu je imel že 4300" prednosti pred Montijem, 11 minut pred Magnijem in Colettom ter 15 minut pred Moserjem. Fornara je še bolj zaostal. Dež, ki je doslej lil, se je že na začetku vrpona začel spreminjati v sneg. Zimska slika je bila prav popolna. Smreke

Avstrijski in jugoslovanski nogometaši na treh frontah

Jugoslovani bodo verjetno nastopili brez Beare, Horvata in Zekoviča - V Zagrebu zadnji Ocwirkov nastop za avstrijske barve

BEOGRAD. 8. — Jugoslovanski nogometaši se bodo 18. in 17. t. m. pomerili na treh frontah z avstrijskimi. Srečanje se bodo A reprezentanci v Zagrebu, E reprezentanci na Dunaju in mladi reprezentanci v Gradcu.

Zvezni kapetan Tirnanič je včeraj objavil imena jugoslovanskih nogometašev, ki bodo sestavljali tri reprezentance. Za prvo mostvo je določil naslednje: Krivokuc, Stojanovič, Belina, Hercega, Boškova, Krstić II, Tasića, Spajića, Mitica, Ognjanova, Veselinovića, Vukasa, Zebca, Rajkova in Pašića.

B mostvo bodo sestavljali: Radenković, Maček, Kokić, Nesović, Biogradinč, Santek, Juricko, Pajević, Rizek, Petaković.

D mostvo bodo sestavljali: Medved, Toplak, Prlinčević, Krstić I. in Antić.

V mlado mostvo so bili sprejeti: Veres, Irovič, Kosceak, Radović, Tomić, Banović, Borozan, Kranjčič, Popović, Sekularac, Fernatović, Vukejić, Ognjanović, Ljubomir in Radivojević.

Po izjavi zveznega kapetana bi utegnili, če bodo fizično sposobni, priti v postev še: Beare, Horvat in Zeković.

S svoje strani se tudi Avstriji resno pripravljajo na to trojno srečanje in so tudi že izbrali kandidate iz katerih bodo sestavljene njihove reprezentance. Trenutno so zbrani v Schieffeltinu, kjer potovanja in si hkrati tudi boljšujejo svojo formo. Za dokončno sestavo reprezentanc so

poverjeni trije dunajski strokovnjaki: Hans Pesser, Pepi Malzer in Josef Argauer. Ti so izjavili, da ne mislijo na nikakršne bistvene spremembe v reprezentanci, ki se je zadnje čase še kar dobro držala in dosegla v Glasgowu proti Skotom neodločen rezultat. Sestavljali jo bodo zato predvsem stari kadri, torej po večini rutinirani igralci. Mlajša garnitura, ki tvori bodoče jedro avstrijske enajstorce za svetovno prvenstvo — predvsem zadarjeni napadalci Kozlicek II, Buzek in Sabitzer, bodo po vsej verjetnosti morali se nekaj časa počakati in zaenkrat se prepustiti mestu napadalne trojice Wagnerja, Hanappijua in Koernerja II.

V avstrijski reprezentanci bo v Zagrebu poslednji nastop Ocwirk, ki se bo kot znanu — preselil v Italijo k klubnu Sampdoria.

Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO. Tiska: Tiskarski zavod ZTT. Trst.

KINO PROSEK-KONTOVEL. predvaja danes 9. t. m. ob 20. uri Lux barvni film: TEODORA.

Letni kino v Škedinju. predvaja danes 9. t. m. ob 18.30 uri Universal film: Falworthski grb.

TAKO MISLIMO MI. Brescia - Legnano 1. Catania - Bari 1. Livorno - Simmenthal X 2.1. Marzotto - Modena X 2. Messina - Taranto 1 X. Salernitana - Palermo 2 X. Udinese - Como 1. Cremonese - Samben. 1. Empoli - Siracusa X. Piacenza - Lecce X. Pionbino - Molfetta X 2. Treviso - Sanremese 1. Venezia - Carosarda 1 X 2. Catanzaro - Vigeveno X 1. Cagliari - Verona 1.

DANES PRVI DAN MEDNARODNE PLAGALNE PRIREDITVE

Včeraj so prispeli v Trst Jugoslovani, Avstrijci in Švicarji

Danes uradno srečanje v waterpolu med Italijo in Romunijo

TRST. 8. — Za veliko plačalno prireditev v pokritem bazenu CONI v Trstu vlada veliko zanimanje je posebno zato, ker je to prva pomembnejša mednarodna plavalna prireditev, ki jo organizirajo v prireditelju, ki ga je dal tržaški muzejski direktor plavalce Andreani in sedaj glavni komisar plavalne zveze, je izjavil, da bo od obiska jutri in popoldne v mnogocen odvisen program predolimpijskih tekmovalj, ki bi jih FIN eventualno se organizirala v Trstu.

Giulio Defilippis, komisar za waterpolo pa je izjavil, da kljub temu, da bo morala italijanska waterpolo-reprezentanca v današnjem uradnem srečanju z reprezentanco Romunije nastopiti oslabljena, veruje, da bo reprezentanca igrala dobro. V prvem uradnem srečanju bo italijanska reprezentanca nastopila v naslednji postavi: vratar Mar-

cotelli, obramba Rubini in Mareland, napad Pucel, Giombard, Pedersoli in Dannerlein. V drugem prijateljskem srečanju bodo v reprezentanco vključili nekaj mladih moči. Kot je znano bo v tej tekmi sodil jugoslovanski sodnik Vučić.

Danes so prispeli v Trst jugoslovanski, avstrijski in švicarski plavalci, ki bodo sodelovali na plavalni prireditvi. Od jugoslovancev so prišli Njegus, Jager, Skanata ter Mežnarjeva in Stepičeva. Današnji program je naslednji, ob 21. uri defila mostev, 21.15 100 m hrbtne ženske; 21.30 100 m prosto; 21.35 400 m prosto; 21.40 200 m prosto; 21.45 200 m prsno; 21.50 100 m prosto; 21.55 100 m prosto; 22.00 22.00 ekshibicijski skoki; 22.05 uradno waterpolo srečanje Italija - Romunija.

pa točko, katere bi se oprijeli, da bi lahko padli po romanu. (V pogledu - sa sem čital hladno sovrastvo).

Preprosti citateli, ki ne iščejo v romanih ideologijo, pač pa iščejo iz njih človeške zadeve, so imeli v Alamutu, kot razbiram iz številnih beležk, tudi iz poznejših let, svojo 'veliko pasos'.

V neki družbi sem v podeželskem mestecu spoznal deklico, ki je, ko so imenovali moje ime, prislunila. 'Kaj ste vi kaj v sorodu z Vladimirom Bartolom, ki je napisal 'Alamut'?' me je vprašala.

Nekateri v družbi so se posmehljali in ji skušali dopovedati, da sem z njim identičen. Ni verjela in je mislila, da jo družba vleče. Končno sem ji pokazal svojo planinsko izkaznico (osebne nisem nikoli imel). Ni se mogla načuditi in je se kimala z glavo.

'Zakaj se vam zdi to tako čudno?' sem jo vprašal. 'Misliš, sem, da taki ljudje več ne živijo.'

Znanje te deklice iz slovenske literature je bilo sicer komaj zadostno, toda nehoti me je naredila največji kompliment. Svojevrsen 'kompliment' sem prejel tudi od nekega sosolca iz ljubljanske gimnazije, ki je po maturi izginil kot uradnik na podeželje. Po skoraj dvajsetih letih sva se srečala pred ljubljansko postjo, pa se mi polaska, da je prebral tisti moj 'prevod' in da mu je na moč ugajal.

'Kateri prevod?' Tiste odlomke iz Nietscheja misliš ali iz Thomasa Manna, ki so izšli pred leti v Modri ptici? 'Ne, ne, tisti debeli roman, ne vem, ali je od nekega angleškega ali indijskega avtorja.'

'Misliš Alamut?' Tega sem vendar jaz sam napisal. 'Ose! (izgovoril je po ljubljansko: ōsu!) Saj te vendar poznam!'

Obrnil mi je hrbet in niti roke mi ni dal v slovo. Izid romana je padel tik pred kapitulacijo v Münchnu. O tem imam v notesu zanimivo beležko, ki jo podajam brez krajšav:

(Nadaljevanje sledi)

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Tretja knjiga)

Romantika in platonika sredi vojne

96. Četrto poglavje: Alamut: privid, spočetje, rojstvo in usoda Zmaja

Ko sem v četrto prepisoval roman, se mi je ponudila na nekem povsem slučajnem literarnem večeru, prva priložnost za preizkusno njegove učinkovitosti. Roman je zalozba napovedala in v Kamniku, kjer sem delal na njem, mi je lepega večera izrazilo družba, s katero sem se po naključju navel v gostilni, željo, da bi jim prebral kako poglavje iz romana. Dal sem se pogovoriti in povabil družbo na svoj dom. Med gosti je bil mlad advokatski pripravnik in več gosposic. Name-raval sem prebrati del katerega poglavja in potem družbo od-sloviti. Izbral sem eno izmed poglavij sredi prve polovice romana in začel citati. Ko sem mislil, da je bilo želji ustrezno, sem hotel prenehati, toda poslušalci so terjali, da berem naprej. Bral sem in bral, prosil, naj me izpustijo, bil sem že ves hripav, toda gostje se niso gani. Bil je svetel dan, ko sem naposled izmučen, končan, kapituliral. Kadar koli srečam katerega koli od teh prijateljev poslušalcev, me spomni tega večera oziroma noči in pravi, da jim je večer ostal v nepozabnem spominu.

Ko se je nato začel roman staviti v tiskarno, so staveli odklovali korektorne stolpce in jih nosili domov svojim družinam v branje.

Beležka: 'H. B. S. Kamniško sedlo, 4.IX.1938. 'Sinoči sem se peljal v Kamnik s S.S. (abiturientno gimnazije), katere oče je stavec v tiskarni 'Merkur'. Rekla je, da je oče prinesel s seboj korektorne stolpce, da bi jih nje-

gova žena citala. Rekel je, da vsa tiskarna čita Alamut, da jim je vsem zelo všeč. S (hčerki) pa je rekel, da se sme citati, ker se ni zanj. Toda videla je, kam je skril stolpe, in jih je citala. Zelo je navdušena. — Stavci (kakih osem) so se mi priporočili, če bi jim mogel preskrbeti roman po rezijskih cenah... Moj 2. (prijatelj urednik) se kar ne znajde. Niti izgovorov ne najde več.'

Ker sem že pri beležkah, naj navedem še tisto, kjer je označeno, kdaj sem roman končal in kake bojazni so me pred tem zaključkom obhajale.

'V nedeljo, 24.VIII.1938. Ob 3/4 6h dovršil 'Alamut'. Zado-voljen. Zadnje dneve neprestano trepetal, da bi mi ga kdo ne ukradel, da ne bi nastal požar ali prišlo kaj drugega vmes. — Protu koncu misli, da me že lahko kdo ubije, ali da se ponesreči, Alamut je le v glavnem dovršen. Toda čisto oddahnil sem si šele, ko sem napisal zadnjo črko. Naj me je kdo ubije (imel strah, da me ne bi kdo skozil prtilčno okno), v Alamutu bom nesmrten.' (Stanoval sem takrat spet v Ljubljani, kjer sem končal četrto prepis).

Tudi ko je Alamut izšel, sem ostal nepoboljšljivi kronist, beležil dobro in slabo, kar se je o romanu govorilo, in o vsem tem poročal d'ami v Beogradu.

Tu sem v notesu naletel na dve strani, drugo ob drugi. 6.X.1938 imam dve beležki za drugi in tretji del trilogije:

za 'Ibn Tahirjeva potovanja' in za 'Hasanovo smrt', ki sta nekakšen kratek osnutek za ta dva romana.

10.X.1938 pa: 'Dr. F. (mladi odvetniški pripravnik, ki je poslušal citanje v Kamniku), je dejal, ko je roman v celoti prečital, da ni imel (takrat v Kamniku) niti 'dunsta', da bo stvar tako odlična. — (Moja) mama in papa sta zelo zadovoljna, ljudje me ustavljajo, mi čestitajo in želijo, da bi nadaljeval (s trilogijo).'

19.XI.1938: 'Ga. V. N... mi je rekla: 'Ne morem si pomagati, neprestano se vprašujem, ko berem vas roman, kako neki bi se to citalo v originalu. Tako nenavadno in drugačno je od vsega, kar je naše.'

6-7.XII.1938: 'N. P. (umetnik) je pijan šimpal čez Alamut. Dejal, da so Turki poklali 1.000.000 Armencev in da zato nimamo nič skupnega z njimi. Romana da je prečital tri ali štiri poglavja.'

12.XII.1938: 'Včeraj, ko smo šli na Cankarjev grob, so se nekateri naši literati zelo spasio vedli. Medtem ko sta bila i Zupancic i Albreht zelo ljubezna, sta se me — t in — b kar nekako ogibala. Nazaj grede smo se skupno peljali v tramvaju. Stal sem na peronu in videl, kako so v vagonu stikali glave skupaj. Ko sem pokadil, sem vstopil. Vsi so takoj umolkli. Samo — č me je vprašal: Ali vam je postalo zunaj mraz? (Sicer sva se tikala). Ko smo pri postji izstopili, so se nekaj menili, kam bi šli. Niso me ne vprašali, če grem zraven niti so se kaj menili same. — Mislim, da iščejo, kaj bi na mojem romanu našli (fašizem?), da bi določili prijem, da bi ga uničili.'

V nadaljevanju te beležke imam še celo vrsto izjav vidnih kulturnih delavcev o romanu, ki sem jih povečini šil samo posredno. Dokončne sodbe si nihče ne uva izreci, nekateri izražajo respekt pred delom in želijo, da bi tudi njihovi prijatelji roman prebrali, da bi potem mogli stvar skupno predebatirati. Neki takrat mladi slavist sodi o delu kot takem zelo pozitivno, le da se z ideologijo ne strinja.

'Hodijo torej kot mačke okrog vrele kaše,' zaključujem beležko. 'Ne vedo, pri čem so. Nočejo se zagolopirati, iščejo